

Mechanika - klucze - duplikacje

W jednej z poznańskich spółdzielni pracy

wydzielono z fragmentu hali magazyn materiałowy - magazynier odmówił przyjęcia tego obiektu z odpowiedzialnością materialną ze względu na zastosowanie prostych zamków nieatestowanych bez "zastrzeżonej duplikacji kluczy". Został zwolniony z pracy i zwrócił się do Sadu Pracy o rozstrzygnięcie sporu z pracodawcą. Wizja lokalna biegłego potwierdziła stan opisany przez pozywającego. Magazyn był "zabezpieczony" skandalicznie, a rozmowa z kierownikiem potwierdziła jego całkowitą ignorancję w zakresie zapewnienia kontroli nad dostępem do obiektu.

Złej organizacji ochrony obiektu nie skompensuje

najwyższej nawet klasy zabezpieczenie techniczne. Inaczej: najlepszy zamek nie spełni swojej funkcji, jeśli klucze będą schowane pod wycieraczką. Podobnie naiwnym działaniem wydaje się organizowanie zabezpieczenia domów, przedsiębiorstw, sklepów, hoteli, banków itp.. bardzo rozbudowanego przed agresją z zewnątrz, i niemal ignorującego zagrożenia wewnątrz obiektu. Szczególnie ważnym aspektem zabezpieczeń jest więc rygorystyczne przestrzeganie zasady zastrzeżonej duplikacji kluczy.

Analiza raportu Europejskiego Związku Producentów Zamków i Okuć (ARGE) wskazuje, że Europa Zachodnia nie rozwiązała dotąd problemu ochrony klucza. W raporcie ARGE WG1/TG2 Kontrola kluczowa znalazły się m.in. takie obowiązujące Związkiem działania:

- . zapoczątkowanie kampanii informacyjnej adresowanej do konsumentów, a dotyczącej ochrony kluczy, promocji znaków towarowych (fabrycznych) oraz gwarancji producenta,
- . ustalenie ogólnie akceptowanego i poręczonego przez producentów bębenków oraz producentów surowych kluczy poziomego systemu zabezpieczenia,
- . wnoszenie pozwów sądowych przeciwko producentom półfabrykatów kluczy zastrzeżonych o nieprawą duplikację kluczy,
- . zobowiązanie swoich członków do nie przeciwstawiania się patentowaniu kluczy przez członków innych związków,
- . określenie kategorii kompetencji służb kluczowych oraz służb dorabiania kluczy, tak aby kopiowanie ściśle sprecyzowanych kluczy mogły wykonywać jedynie specjalnie dopuszczone do tego osoby.

Polska Norma PN/B-84461-02 stanowi m.in.: "Zaleca się, aby klucze do przynależnego bębena odtwarzane były tylko przez producenta lub jego koncesjonowany serwis" (obligatoryjny wymiar dla klasy C). Kryteria techniczne stanowiące podstawę do certyfikacji wyrobu budowlanego na znak bezpieczeństwa w p. 8.4.8 stawiają wymóg "...braku dostępności klucza na rynku i możliwości skopiowania w nie autoryzowanym warsztacie", a w zakresie obowiązków instrukcji certyfikującej w p. 9.4.8: "Sprawdzania wkładki na zgodność z punktem 8.4.8 dokonujemy kontrolując system dystrybucji i kopiowania kluczy na rynku krajowym i w kraju producenta wkładki oraz na podstawie zawartej w opakowaniu instrukcji dla użytkownika określającej sposób ich duplikacji".

Norma polska stanowi ponadto PN-73/B-94441 w pkt. 3.6

"na kluczach w miejscu oznaczonym należy umieszczać co najmniej następujące trwałe i wyraźne znaki:

a) wytwórni

b) PN ; zaleca się umieszczenie znaku odmiany profilu".

Na rysunku polskim 80% wyrobów w kl "C" nie

posiada zastrzeżonej duplikacji kluczy lub markuje taki stan bębena, że przekłamanie informacji powoduje znaczne zagrożenie bezpieczeństwa ze względu na przyjęcie przez klienta pewności co do ochrony klucza. Można sądzić, że atesty w kl "C" nie są nadzorowane w tym zakresie przez Instytut Mechaniki Precyzyjnej.

W trakcie pracy komisji oceniającej wyroby zgłoszone do Złotego Medalu "SECUREX"96, znaczną ich część należało zdyskwalifikować. Na przykład samochód do przewozu gotówki został zabezpieczony zamkami pewnej zagranicznej firmy do których klucze można dorobić w 14 punktach usługowych w Poznaniu. Ta sama firma wyposażyła w zamki jeden z obiektów Uniwersytetu "VIADRINA", do którego studenci dorabiają sobie klucze w małym prowincjonalnym miasteczku. Taka sytuacja szczególnie niepokoi w z akresie systemów Master Key których zastosowanie ma sens tylko wtedy kiedy zastrzeżona dyplikacja kluczy jest zagwarantowana w 100%.

Taki stan rzeczy trafnie podsumowuje praca pp. inż. J. Szuberta i inż. W. Kujawskiego: "Typizacja mechanicznych systemów zabezpieczania przed włamaniem dla konstrukcji poszczególnych elementów budowlanych z podziałem na klasy zabezpieczeń"

Obecnie brakuje w kraju systemowego ujęcia tego zagadnienia. Nie ma również rozeznania w jakim stopniu gwarantują bezpieczeństwo znajdujące się na rynku krajowe i zagraniczne urządzenia zabezpieczające. W systemowym rozwiązaniu zabezpieczenia mienia obok zabezpieczeń pojedynczych elementów należy również uwzględnić kompleksowość zabezpieczenia wszystkich możliwych chronionych pomieszczeń, gdyż np. niecelowe jest zabezpieczenie na najwyższym poziomie drzwi wejściowych, jeżeli w prosty sposób można wejść do budynku przez okno piwniczne.

Wdrażając prace nad zastosowaniem zaleceń ARGE, a tym samym dostosowując polskie przepisy do wymogów Unii Europejskiej COBR "Metalplast"przygotował "Zalecenia techniczno-organizacyjne dla serwisu kluczowego i zamkowego". Jest to pierwszy krok do przygotowania w Polsce systemu rozwiązań, które kompleksowo zwiększają poziom bezpieczeństwa. Problem ten dotyczy nie tylko okuć budowlanych, ale również techniki samochodowej. Zastrzeżona duplikacja kluczy z pewnością jest podstawą do rozwiązania kluczowych problemów związanych z kontrolą dostępu.

Autor:

Daniel Barszcz
Związek Polskich Producentów Zamków i Okuć

Istotne uwagi merytoryczne do zasygnalizowanego tu problemu można przekazywać do COBR "Metalplast" lub sekcji służby kluczowej Związek Producentów i Okuć, gdzie również można uzyskać informacje o wiarygodności produktu w zakresie zastrzeżonej duplikacji kluczy.

Oprac.

Stefan Jerzy Siudalski
Specjalista w dziedzinie zabezpieczeń
Od 26 lat na liście biegłych sądowych z dziedziny ochrony
<http://ochrona.siudalski.pl>